

BMT-nin Baş katibi: COP29-a qədər iqlim sahəsində maksimum fəaliyyət göstərilməlidir

COP29-a qədər iqlim maliyyəsi məsələlərinin əksəriyyətini həll etməliyik. AZƏRTAC BMT-nin saytına istinadla xəbər verir ki, bu sözləri təşkilatın Baş katibi Antonio Quterreş iyunun 5-də Amerika Təbiət Tarixi Muzeyindəki çıxışında deyib.

Baş katib əlavə edib: “Beləliklə, dünya iqlim danışıqları üçün Bonnda toplaşarkən, habelə G7 və G20 Sammitlərinə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyasına və COP29-a hazırlaşarkən, bizim maksimum ambisiya, maksimum sürətləndirmə, maksimum əməkdaşlığa ehtiyacımız var - bir sözlə, maksimum fəaliyyət göstərməliyik. COP29-a kimi iqlim fəaliyyətini maliyyələşdirməyə kömək etmək məqsədilə kəşfiyyatdan gəmiçilik, aviasiya və qazıntı yanacağı hasilatı kimi sektorlarda həmrəylik rüsumlarının tətbiqinə keçmək üçün erkən maliyyə köçürmələrinə ehtiyacımız var”.

Antonio Quterreş qeyd edib ki, Avropa Komissiyasının Kopernik İqlim Dəyişikliyi Xidməti rəsmi olaraq 2024-cü ilin mayını tarixdə ən isti may kimi qeyd edib. “Son bir ildə təqvimin hər vərəqi havada hərərətin artması ilə müşayiət olunub. Planetimiz bizə bir şey söyləməyə çalışır. Amma deyəsən, qulaq asmırıq. Ancaq dinozavrları məhv edən meteor kimi, biz də təbiətə mənfi təsir göstəririk. Lakin iqlim vəziyyətində biz dinozavr deyilik, ancaq meteoruq. Yəni, təbiətə mənfi təsir göstərməklə yanaşı, özümüz də təhlükə altındayıq. Paris Sazişinin qəbul edilməsindən təxminən on il keçib, fəqət, uzunmüddətli qlobal istiləşməni 1,5 dərəcə Selsi ilə məhdudlaşdırmaq hədəfi ipdən asılıb. Dünyada tullantılar o qədər sürətlə yayılır ki, 2030-cu ilə qədər daha yüksək temperatur artımına tam zəmanət veriləcək”, -deyə Baş katib vurğulayıb.

Quterreşə görə, bu gün açıqlanan aparıcı iqlim alimlərinin yeni məlumatları göstərir ki, uzunmüddətli istiləşməni 1,5 dərəcə Selsi ilə məhdudlaşdırmaq üçün qalan karbon ehtiyatı təxminən 200 milyard ton olmalıdır. O deyib: “Bu, Yer atmosferinin ala biləcəyi maksimum karbon dioksid miqdarıdır. Biz atmosfərə ildə təxminən 40 milyard ton karbon qazı püskürürük. 2030-cu ilə qədər 1,5 dərəcə Selsi həddini qoruyub saxlamaq üçün qlobal emissiyalar hər il 9 faiz azalmalıdır. Amma ötən il onlar daha 1 faiz artıb”.

BMT-nin Baş katibi məlumat verib ki, Ümumdünya Meteorologiya Təşkilatı növbəti beş ilin ən azı birində qlobal orta illik temperaturun 1,5 dərəcə həddini aşması ehtimalının 80 faiz olduğunu bildirib. Növbəti beşillik dövr üçün orta temperaturun sənayedən əvvəlki dövrlərdən 1,5 dərəcə Selsi yüksək olacağı ehtimalı 50 faizdir.

Quterreş vurğulayıb: “Biz planetimizlə rus ruleti oynayırıq. İqlim cəhənnəmi üçün magistral yoldan bir çıxış etməyə ehtiyacımız var. Həqiqət budur ki, biz sükənə pis idarə edirik, amma 1,5 dərəcə Selsi həddi hələ də mümkündür. Bütün bunlar liderlərin xüsusilə növbəti on səkkiz ay ərzində qəbul edəcəkləri qərarlardan asılıdır”.

Medianı qazıntı yanacağı reklamını dayandırmağa çağıran Baş katib sonda qeyd edib ki, dünya liderləri COP29 konfransında güclü maliyyə dəstəyini təmin etmək üçün bir araya gəlməlidir və bu, inam və etimadı artıran, lazım olan trilyonları kataliz edən və beynəlxalq maliyyə arxitekturasında islahatlara təkan verən bir nəticədir. O vurğulayıb: “İqlim maliyyəsi lütf deyil. Bu, hamı üçün yaşayacağımız gələcəyin əsas elementidir”.